

Noorder IJ-Krant

Hamerstraatgebied by night;
Hotel de Goudfazant

Krant voor
geïnteresseerden
in de ontwikkelingen aan
de Noordelijke IJever

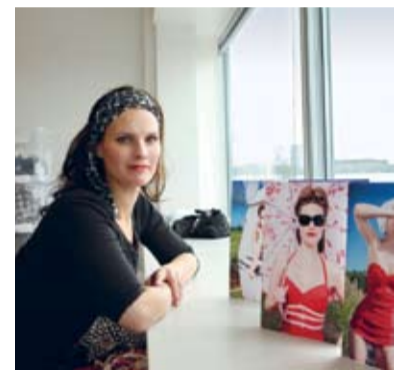
Onder meer in dit nummer:

Opening gebied
Overhoeks

Badmode geïnspireerd
op de jaren vijftig

141 meter muur
op pootjes

Aantrekkingskracht
Cornelis Douwesterrein

Nieuwe bestemming
Tolhuistuinpaviljoen

Over Overhoeks open

Het gebied is zo lang ontoegankelijk geweest voor publiek, dat een officieel openingsevenement wel op zijn plaats is. Niet alleen om het moment te markeren dat de eerste bewoners Overhoeks in gebruik gaan nemen, maar ook omdat het terrein nu echt open gaat. Kortom, tijd voor een openingsfeestje.

We schrijven 16 december 2009. In een gezellige midwintersfeer met kerstversiering en vuurkorven staan we buiten aan de voet van de toren Overhoeks. Stampvoetend tegen de kou, maar warm van binnen vanwege het mooie moment, luisteren we naar onze gastheer en naar toespraken van stadsdeelvoorzitter Rob Post en burgemeester Job Cohen. Ze vertellen gepassioneerd over de historie van dit stukje Amsterdam, over de betekenis van Overhoeks voor Noord, over de toekomst met films, mooie avonden in het park en fenomenaal wonen aan het IJ.

Zo zal het waarschijnlijk gaan, de openstelling van Overhoeks.

Het feest staat in het teken van een stuk Amsterdam dat na 95 jaar wordt teruggegeven aan de stad en in het teken van de historie van dit gebied en alle verhalen die daarbij horen. Overhoeks open wordt daarom gevierd met de overhandiging van het boek *Het mysterie van Overhoeks* aan de eerste bewoners, en een geluidswandeling waarbij boeiende verhalen op locatie worden beleefd.

Bijzondere audiotour
Renate Zentschnig maakte de luisterwandeling door Overhoeks en vertelt: 'De luisterwandeling is op mp3 opgenomen, je wandelt dus met een koptelefoon op door het gebied. Op bepaalde belangwekkende punten wordt een verhaal verteld dat te maken heeft met dat stukje Noord. Over gebeurtenissen uit het verleden op die plek. Of over de visie of ideeën voor die plek in de toekomst. Over de romantiek van ontmoetingen onder de bomen in de Tolhuistuin, over de eerste zwemles van vrouwen in het IJ, over werken

in het researchlab van Shell. We hebben mensen geïnterviewd, maar sommige gebeurtenissen zijn te lang geleden, er is niemand in leven om ze na te vertellen. We hebben dan ook zelf dialogen gemaakt, gebaseerd op historisch onderzoek. Het is een prachtige audiotour geworden, met geluid van componiste Alison Isadora. Ze maakte geluid bij de verhalen, zoals je dat ook wel in hoorspelen hoort, dus achtergrondgeluiden, maar ook vond ze muziek die bijvoorbeeld in de tijd van de Tolhuistuin werd gespeeld. Door de combinatie van het verhaal, geluid en beeld - je staat in de omgeving van het verhaal - kun je je als luisteraar goed inleven in hoe het was. Een heel persoonlijke belevenis, dus.'

Voor de luisterwandeling kunt u een mp3 lenen bij het informatiecentrum Overhoeks of nog makkelijker deze zelf downloaden voor uw mp3 via www.overhoeks.nl. Het boek *Het mysterie van Overhoeks* is verkrijgbaar bij de betere boekhandel in Amsterdam en de boekhandel van het Stadsarchief.

Vrij aan het IJ

Nautisch

Jachthaven Schoens

Vooroorlogse auto's in Noord

Een uit de hand gelopen hobby. Zo noemt Bart Kleyn "The 100 miles of Amsterdam", een rally voor auto's van voor 1940, die start in Amsterdam-Noord in de nacht van 20 december. Bart Kleyn organiseert de race samen Joris Bergsma.

'Ken je de rally Peking-Parijs?' vraagt hij. 'Een hele zware rally die voor het eerst werd gereden in 1906. Een van mijn eerste herinneringen aan de tv is het beeld van auto's die gedemonteerd op ezels de Himalaya over werden gebracht, want een weg voor auto's was er immers niet. Een aantal deelnemende auto's heeft later de herleving van deze mythische rit gereden. Een Knox Racebout uit 1910 bijvoorbeeld en een Spyker uit 1907. Ook beroemde merken als Lancia, Lagonda, Bentley, Bugatti en Rolls Royce deden mee. Nu klassieke automobielen, bezit van nonconformisten die er nog graag in rijden ook. In onze rally doet ook een aantal van dergelijke auto's mee.'

Op 20 december start om 20.01 uur vanaf de IJ-kantine op de NDSM-werf iedere minuut een klassieke auto. Met de lampen op, want dan is het al donker. Kleyn: 'Het is voor het eerst dat een rally van vooroorlogse auto's 's avonds wordt gereden. Voor deze 100 mijl komen equipes uit zeven landen naar Amsterdam. Ze nemen hun museumstukken mee om er in nacht en ontij mee te rijden. Hopelijk ligt er ook wat sneeuw... Het donker en de kou maken de rally voor de deelnemers een uitdaging. Veel van die oude auto's zijn immers open en meer geschikt om in een warmer jaargetijde wat te toeren. Daarbij gaat de route over kleine wegen en dijken. Zenuwslappend. Eén van de deelnemers moet zelfs omrijden omdat zijn auto uit 1916 2½ meter breed is en een brug in het traject van twee meter breed toch echt een onoverkomelijk obstakel zal blijken. Het wordt een unieke happening. Kom om 20.00 uur naar de IJ-kantine om de start van deze unieke auto's te zien.'

www.the100miles.com
www.prewarcar.com

Verhalen voor donkere dagen

Geen betere tijd om naar mooie verhalen te luisteren dan in de winter. Buiten koud en donker, binnen warm en behaaglijk. Een goed verhaal zorgt dan voor een magisch moment, verbondenheid en herkenning. Verhalen vertellen is van alle tijden en alle culturen. Maar in Amsterdam-Noord is een nieuwe traditie aan het ontstaan. Voor de zesde keer wordt tijdens het Midwinterfeest in huiskamers en bibliotheken hartverwarmende verhalen verteld door vertellers uit alle windstreken.

U kunt een route lopen, de 'drie windstreken'-route. Die start bij reisbureau Noord, voor de gelegenheid ingericht in een tent naast restaurant Noorderlicht op de NDSM-werf. Daarnaast is er een verteller die zijn verhalen vertelt in de bibliotheken van Amsterdam-Noord. En vanaf de NDSM-werf vertrekken Midwinterbussen, die u iedere keer naar een andere buurt brengen, waar u in verschillende huiskamers naar lievelingsverhalen van de mensen uit Noord kunt luisteren: de 'dwars door Noord'-route. Maak er een echt Midwinterfeest van met eten in Noorderlicht en na afloop nagenieten bij een kampvuur.

Midwinterfeest: zaterdag 19 tot en met woensdag 23 december. Voor informatie en reserveren kijk op www.ndsm.nl

Vliegenbos wordt open Noorderveld

'Onze visie is een spontane stad, een open stad. Bij het maken van plannen voor vernieuwing of verbetering van stedelijke gebieden gaan we uit van het huidige gebruik, van wat er al is.'

Aan het woord is Tess Broekmans van Urhahn Urban Design, een innovatief en creatief bureau voor stedenbouwkundig ontwerp en strategie. Ter gelegenheid van de vierde Internationale Architectuur Biënnale Rotterdam 'Open city: Designing Co-existence' kregen negen stedenbouwkundige bureaus de mogelijkheid hun visie te geven op Amsterdam. Urhahn Urban Design maakte een plan voor de Noord-oostelijke IJ-oever.

'Amsterdam-Noord bestaat uit veel losse werkgebieden en wijken, die nauwelijks verbinding hebben met elkaar', zegt Tess Broekmans. 'Er is geen echte ontmoetingsplek voor de mensen

uit Noord. Wij denken dat het Vliegenbos zo'n plek kan zijn.'

Het Vliegenbos ligt verstoppt tussen sportvelden, Volkstuinen Buitenzorg en Camping Vliegenbos, omgeven door hekken. Maak van het Vliegenbos een open veld in de stad, het Noorderveld, zegt Urhahn Urban Design. Een plek voor initiatieven van noorderlingen zelf. Creëer een open stad, waar noorderlingen hun eigen plek kunnen innemen. Tess Broekmans: 'Een eerste stap naar openheid is de hoofdinfrastructuur verbeteren met doorlopende noord-zuid- en oost-westlijnen en een goede aansluiting op het achterliggende Waterland.'

Drie ontmoetingsplekken
'Een volgende stap is de drie entrees naar het Noorderveld te verbeteren en een relatie te leggen met de omgeving. Drie ontmoetingsplekken als schakels tussen

stad en veld. Bij de Meeuwenlaan bij het Brederocollege denken we aan het Onderwijshuis. Een plek om te leren. Bij de Nieuwendammerdijk aan een tuinhuis aande rand van het veld. Een plek voor vrije tijd en ontspannen. En aan de kant van de Zamenhofstraat aan het Ondernemershuis. Dit wordt dan een netwerkplek voor ondernemers en hun werknemers met een café, debatcentrum en arbeidsbureau bijvoorbeeld. Het mooiste zou zijn als hier depont ook weer kan aanlanden, liefst tot aan het Noorderveld. En een brug naar het Java-eiland zou optimaal zijn. Zo'n oeververbinding is belangrijk voor de loop, de reuring. Maar dat is alweer een volgende stap. Door veranderingen in het Noorderveld krijgen ook buurten als het Hamerstraatgebied weer nieuwe impulsen.'

www.urhahn.com

Koeriers met een verhaal

'Ze kunnen alles, maar hebben wel een aangepaste auto voor zover nodig', zegt Mischa Rossen. 'En het gaat erg goed. We hebben drie filialen, Amsterdam, Utrecht en Den Haag, en zestig mensen in dienst. Die komen bij ons via onze site en via uitzendbureaus en arbeidsbureaus.'

Valid Express kan bogen op veel vaste klanten, die loyaal zijn vanwege de kwaliteit die ze leveren en vanwege de visie op mens, arbeid en milieu.

Valid Express zorgt niet alleen voor werk voor mensen met beperkingen, maar was ook het eerste koeriersbedrijf dat begon met het compenseren van de CO2-uitstoot van de auto's. Aanpalende bedrijfsonderdelen worden inmiddels ontwikkeld, zoals Valid People en Valid Solutions.

www.validexpress.nl

Nicolette Mak kreeg in 1999 het idee om juist voor deze mensen werk te creëren en startte koeriersdienst Valid Express. Het verschil met ieder ander koeriersdienst: de koeriers hebben allemaal een lichamelijke handicap of zijn chronisch ziek.

Terug naar het water

'We hebben er veel zin in. Het is bijna zover, na anderhalf jaar wachten.' De woning van Peter Witteman en Wieke Knoester in De Oranje, bouwnummer 1, in het Residentieel Quartier wordt eind dit jaar opgeleverd. 'We gaan er niet meteen in', zegt Witteman. 'We nemen natuursteen op de vloer en dat moet een maand drogen voordat je in die ruimte mag stoken. Ook laten we een nieuwe keuken plaatsen. Voordat we er wonen zijn we dus wel wat weken verder. Maar dan wonen we ook riant. We zitten op de begane grond met uitzicht op het IJ. We kijken uit op het Westerdok en het water. Fantastisch. Ik kom uit Diemen, daar heb ik lang aan het Amsterdam-Rijnkanaal gewoond. Dus dit voelt als terug naar mijn roots. Leuke buurt, trouwens. We hebben kennisgemaakt met een aantal andere bewoners en hebben hier een goed gevoel over. En ja, de wijk is natuurlijk voorlopig nog niet klaar, maar met die nieuwe winkeltjes, horeca en bedrijfjes, het Overpark en het Filmmuseum, en een nieuw winkelcentrum op het Mosplein wordt het mooi. Een fijne plek.'

De inschrijving voor de woningen in gebouw Oranje en de Prinsendam startte op 18 mei 2007. Er volgde een loting vanwege de hoeveelheid inschrijvingen. In januari 2008 hebben Witteman en Knoester het voorlopig koopcontract getekend.

Op 11 augustus 2008 is er gestart met de bouw. Momenteel is in de verkoop het gebouw De zeven Provinciën van architect Jo Coenen. Meer informatie www.zevenprovincien.nl

Nonchalante sfeer van een strandtent

'We houden van de gelaagdheid van dit soort gebieden. Rafelranden van grote steden, spannende plekken met fossiele afzettingen van een industrieel verleden.' Jan Schrijver, creatief directeur bij G-sus, ziet de mannen met broodtrommels onder hun arm levendig voor zich.

'Zo'n gebied vraagt om kleur. En dat brengen wij graag aan. Ons eigen gebouw aan de Johan van Hasseltweg grenst aan zo'n onbestemd stukje grond waar niets gebeurt. Lantaarns zijn weggehaald, bomen kwa-

men en gingen, soms staan er wat verlaten auto's. Terwijl het aan het water ligt. Een geweldige plek met fantastisch uitzicht!

Ons idee: een strandpaviljoen met stadsstrand. Zomers en 's winters open. Met de nonchalante sfeer van een strandtent, maar wel op een duurzame manier gebouwd. Een stenen pand, met op de tweede verdieping een groot terras, voor dat machtige uitzicht. We hebben het zelfs wel eens gehad over een drijvend zwembad hier in het IJ. Zover zijn we nog niet. Een architect heeft al wel een tekening gemaakt voor het paviljoen, maar er moet nog van alles geregeld. Zodra er een exploitatiepartner gevonden is, willen we in bedrijf. Het zou mooi zijn als dat pontje dan ook weer hiernaartoe gaat varen. We hadden ook nog het idee om hier op ons terrein parkeerplaatsen te creëren, zodat mensen van buiten de stad van hier met het pontje naar de binnenstad kunnen varen...'

Ze zijn nog lang niet uitgedacht, bij G-sus.

www.g-sus.com

Van audio- tot geursystemen

Er zijn vele, vele locaties in de stad waar je grootscheepse of kleinschalige evenementen kunt houden, maar hoe leuk en spannend en authentiek ook, zo'n treinstation of oude scheepsloods, hij is niet geoptimaliseerd voor bijvoorbeeld een professionele productintroductie. 'En dat is nou net waar mijn klanten regelmatig om vragen', zegt Paul Alberts, van reclamebureau Brandbase.

'We werken met grote organisaties voor wie een evenement een belangrijk stuk van de introductie kan betekenen van een nieuw product, een nieuwe dienst of een nieuwe smaak. In het huidige aanbod misten we iets. Dat hebben we met Mdock zelf aangevuld.' Mdock is een zakelijk experience centre aan de TT Vasumweg dat alles kan faciliteren wat maar nodig is voor een goed zakelijk event. Paul Alberts: 'In de grote studio, een black box, zit bijvoorbeeld een gat in de vloer, waar presentaties uit omhoog kunnen komen. Er is een surround system, er is projectie, we faciliteren zelfs geursystemen, zodat je tijdens de introductie van een nieuw model auto brandend rubber kunt ruiken. Dat maakt zo'n presentatie een totaal-beleving. Bij de studio is een representatieve foyer en er omheen zijn nog ruimtes beschikbaar voor bedrijven die creatief of facilitair dienstverlener zijn. Designers en pr-bureaus bijvoorbeeld. Als je hier huurt, zit je dicht bij het vuur. En ook fijn: we hebben een terras op het dak, zodat bezoekers niet een hele dag binnen hoeven te zitten. Met uitzicht op de enig overgebleven actieve scheepswerf binnen de ring, de dokken van Shipdock. Heel inspirerend.'

www.mdock.nl

Comfortable en toch chique

Ben je als vrouw de dertig gepasseerd en heb je kinderen gekregen, dan wil je over het algemeen op het strand niet meer in minuscule driehoekjes rondlopen. Liever buik en billen wat beter camoufleren. Ruth Kenter voorziet in die behoefte met haar badmodelabel Mama Maria.

De badpakken zijn geïnspireerd op de badmode van filmsterren in de jaren vijftig, maar worden gemaakt van moderne materialen. 'Ik ontwerp al acht jaar badmode', vertelt Ruth Kenter, 'en meestal voor kleine, wat exclusievere boetiekjes in Nederland, België, Frankrijk en Duitsland. Omdat het geen massaproductie is en alles in Nederland wordt gemaakt, is het best duur. Ik doe alles zelf, het ontwerpen, de webshop, inpakken van orders, materialen inkopen, naar de beurs, noem maar op. Dat deed ik eerst vanuit huis. Geen doen natuurlijk. Het werd gewoon te klein. Via via kwam ik in Oog op het IJ terecht. Een fijne omgeving. En er zitten hier veel ontwerpers en kunstenaars. Dat brengt je op ideeën.'

www.mamamaria.nl

Werkzaamheden

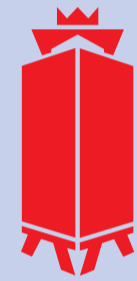
Hamerstraatgebied →

- Onderhoud groen kruising Gedempt Hamerkanaal, Schaafstraat - 1e kwartaal 2010
- Groot onderhoud Zamenhofstraat, tussen G.T.Ketjenweg en Nieuwendammerkade - t/m eind april 2010

Overhoeks →

- Sloop oude Shell kantoren - december 2009 t/m juni 2010
- Sanering - februari 2010 t/m november 2010

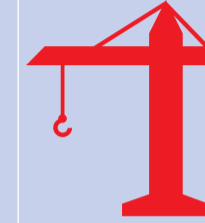
Buiksloterham →

- Sloop en sanering Asterweg 37 - 1e kwartaal 2010
- Sloop kelders Distelweg 90 - 1e kwartaal 2010
- Onderhoud brug Distelweg - 1e kwartaal 2010

NDSM-Werf →

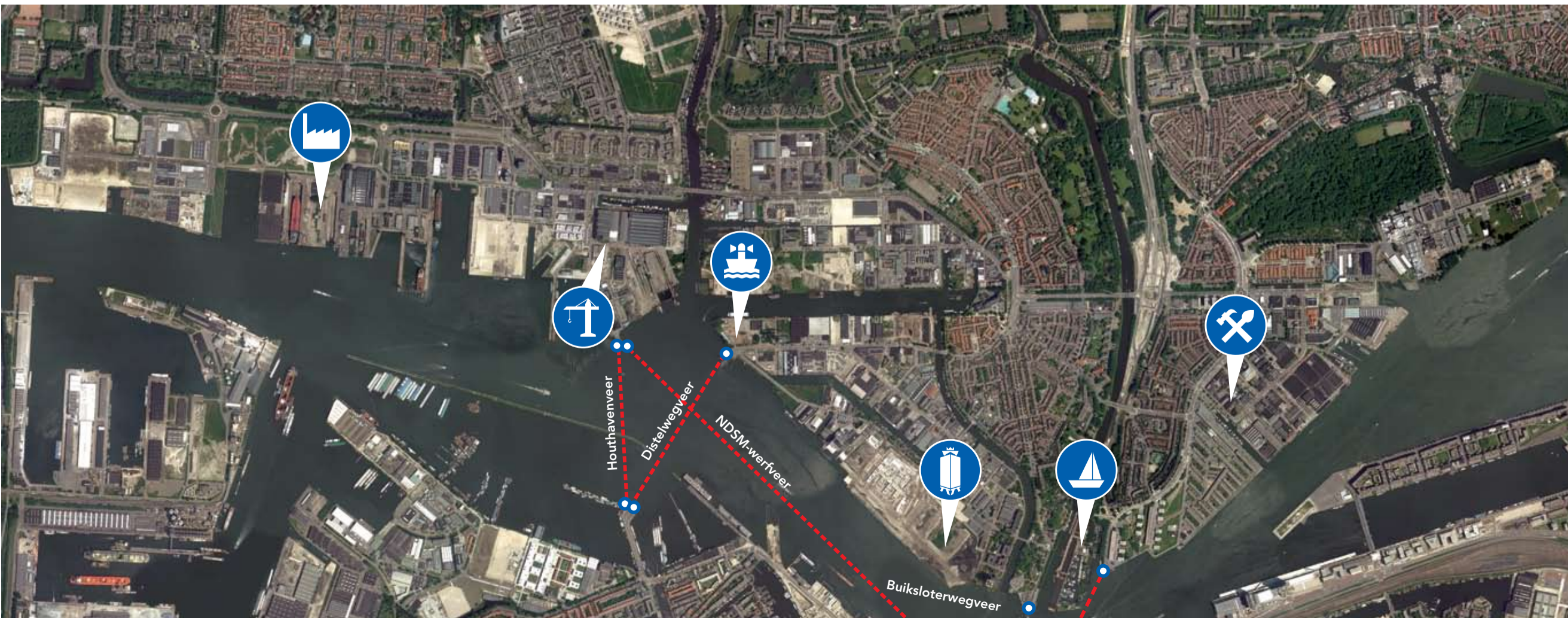
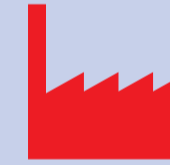
Werf Zuid	- Nieuwbouw Hema/VNU
- Ingebruikname door Hema en VNU
- Aanleggen maaiveld rondom Hema/VNU	- t/m juni 2010
- zomer 2010
- t/m 2e kwartaal 2010
Werf Oost	- Aanpassen maaiveld voor Scheepsbouwlloods
- Sloop Docklandshal
- Start sloop/verbouw Smederij 1e fase	- 4e kwartaal afgerond
- 1e helft 2010
- 1e helft 2010

Cornelis Douwesterrein →

Deelgebied 0	- Definitieve inrichting Back-upstraat

- Diverse bedrijven bouwen bedrijfspand
- Planten bomen Processorstraat | - Hulshoffzijde: 1e kwartaal 2010
- AHM: 3e kwartaal 2010
- AHM/Slow Rid - februari 2010 |
| Deelgebied 1 | - Diverse bedrijven bouwen bedrijfspand | - Blosh |
| Deelgebied 2 | - Herprofilen TT Vasumweg (incl. riolering)
- Diverse bedrijven bouwen bedrijfspand
- Bestraten bedrijven (voetpad en parkeren) | - november 2009 - mei 2010
- Klomp/Witte Bouw - doorlopend (afhankelijk van oplevering panden) |

Alles goed!

De 346 heipalen voor het nieuwe Filmmuseum zitten in de grond. Waarmee het heikwerk erop zit. Kom je langs het Filmmuseum – althans – de plek waar het Filmmuseum wordt gebouwd – dan zie je dat ze bezig zijn de funderingsbalken te plaatsen op de heipalen. Echt spectaculair wordt het als de spanten worden bevestigd medio 2010. Stalen spanten van 45 meter lang, 15 meter hoog en 45 ton gewicht per stuk moeten ter plekke in elkaar worden gezet, waarna ze met twee kranen op hun plaats worden gehesen. Voor transport over de weg in zijn geheel zijn ze te groot. En het IJ is bij de oever te ondiep om dit gewicht plus kranen daar aan land te brengen. Daarom worden ze ter plekke in elkaar gezet. De eerste fase, het heien, is goed verlopen. Wel is er vooronderzoek gedaan om bijvoorbeeld oude kademuren in kaart te brengen en te controleren of de nieuwe grond van het Oeverpark voldoende was ingeklonken. Tevens zijn de heipalen eerst voorgeheid. Nu fase 2.

Red Bull Nederland kiest NDSM-werf

De NDSM-werf krijgt er een sterk, creatief en energiek bedrijf bij. Red Bull Nederland tekende op 6 november 2009 een huurovereenkomst voor de vestiging van haar hoofdkantoor op de NDSM-werf. De wereldwijd bekende fabrikant van energiedrank vestigt zich per januari 2011 in de 'puntloodsen' van de voormalige Smederij.

Red Bull huurt 930 m² van het totaal van de Smederij. Het kantoor krijgt een niet-alledaagse, spectaculaire inrichting en wordt een echte 'Red Bull Experience'. De buitenkant behoudt haar karakteristieke uiterlijk, passend bij het geheel van monumentale loodsen op de werf. De totale ontwikkeling van de Smederij omvat circa 7.800 m² met een multifunctionele invulling zoals een hotel met bijbehorende horeca en creatieve kantoren. Het hoofdkantoor van Red Bull wordt in de eerste fase gerealiseerd. In januari 2010 starten de bouwwerkzaamheden.

Vrij aan het IJ Nautisch

Jachthaven Aelous

Mijn Noordoever

De Noordoever heeft veel bijzondere plekken. Bekende en minder bekende Noorderlingen laten in deze rubriek hun favoriete stek zien. Waar aan de Noordelijke IJ-oever gaat hun hart sneller kloppen.

Steffan Kunst, gebiedsontwikkelaar NDSM-werf bij Biesterbos Planontwikkeling

In de tijd van de NDSM werden hier in de Lasloods de grote elementen van de tankers aan elkaar gelast, voordat ze op de helling werden gecombineerd tot een schip. Ik vind dit een mooie plek omdat het qua verschijningsvorm een echte eyecatcher is. Een monumentaal pand op een prominente plek, goed zichtbaar vanaf het water en ook als je met de auto het terrein op komt. Het is een uitdaging om een nieuwe

bestemming te vinden voor deze loods. We zoeken nog naar een invulling, maar ik vind dat de binnenkant ook beleefbaar moet zijn voor een groter publiek. Dus een deel van de hal zal wat mij betreft een semi-openbare functie krijgen. Het is wel een monument in verval, dus er moet het nodige aan gebeuren. Maar bij binnenkomst maakt hij een overweldigende indruk. Het is zo groot!

141 meter muur op pootjes

De steigers zijn weg en een heldere, halfnieuwe zuidgevel van de NDSM-loods is tevoorschijn gekomen. Halfnieuwe? Ja, want een deel is gesloopt en vernieuwd – het onderste deel – en een deel is behouden en hersteld – het bovenste deel. Wat onmiddellijk de vraag oproept hoe je een stuk muur kunt behouden, terwijl de basis eronder weg is. De wonderde wereld van de bouw.

‘Onze opdracht was de gevel van de Scheepsbouwloods, een rijksmonument, weer veilig maken’, zegt Peter de Bruin van Dynamo Architecten. ‘Die gevel was technisch gezien eigenlijk afgeschreven, maar de monumentale waarde moest behouden blijven en dat waren de logo’s en de letters van de vroegere bedrijven die erin gezeten hadden. NSM, NDSM, Vervako. Het deel waar de letters op stonden, konden we uiteraard niet slopen. We moesten op enige manier de bovenkant stutten. We hebben aan weerszijden van

de muur extra sterke steigers neergezet, die normaal alleen bedoeld zijn voor de metselaars, de schilders en de mannen die werken aan de staalprofielen. Maar nu hebben we balken van de ene steiger naar de andere gelegd, zodat het bovenste deel van de muur daarop kon steunen, terwijl de boel eronder gesloopt werd en werd opgebouwd met nieuw staalwerk en nieuw metselwerk. Daarna hebben we de balken weer verwijderd. Dat was wel uniek, 141 meter gevel op pootjes.’

Leesbare geschiedenis

Het werk aan het bovenste deel van de gevel bestond uit het herstellen van het metselwerk en een beschermplaat aanbrengen op de letters zodat ze niet verder zouden verdwijnen. Peter de Bruin: ‘Ze blijven vaag natuurlijk. Alleen de letters NDSM hebben we opnieuw geschilderd om een volgende historische laag aan te brengen op het pand. Het is goed gelukt. Evenals het inpassen van nieuwe deuren en ramen. Er waren

natuurlijk best wat knelpunten, hoewel die niet als een verrassing kwamen. Hier en daar hingen aan de binnenkant van de gevel nog installaties om te kunnen lassen bijvoorbeeld, die in dit pand ook onderdeel zijn van het monument. De aannemer moest dus af en toe achter die installaties kruipen om zijn werk te kunnen doen. Dat was lastig. Ook moest het gebouw tijdens de werkzaamheden

winddicht blijven omdat anders het dakeraf zou kunnen vliegen. Dat betekende dat we deel voor deel moesten herstellen. Het was alles bij elkaar een heel specifieke opgave, niet te vergelijken met ander renovatiewerk, maar het is heel mooi geworden. Onder andere ook omdat er prachtige deuren in zijn aangebracht – staal met transparante kunststof – ontworpen en uit-gevoerd

door kunstenaars uit het pand. Nog een leuk detail: we hebben bij het opbouwen van de onderste muur twee kleuren metselwerk gebruikt. Geelrode steen is de originele kleur en met rode steen hebben we aangegeven waar vroeger ramen of deuren zaten. Zo is in tinten aangegeven hoe het vroeger in 1920 was. Een leesbare geschiedenis.’

Internationale architectenprijsvraag “Open Fort 400”

Vierhonderd jaar betrekkingen tussen Amsterdam en New York hebben al tot veel creatieve ideeën geleid en ook het NAI laat zich niet onbetuigd. Samen met woningcorporatie Ymere en in samenwerking met de gemeente Amsterdam schrijft het Nederlandse Architectuurinstituut de Ymere NAI ideeënprijsvraag 2009 uit onder de noemer ‘Open Fort 400’.

Het NAI en Ymere schrijven elke twee jaar een prijsvraag uit, gericht op het ontwerp van een stedelijk gebied dat door Ymere herontwikkeld zal worden. Dit jaar is dat de Kop van de Grasweg, een prominente locatie aan het IJ in Amsterdam Noord. Architecten en landschap-ontwerpers zijn uitgenodigd om na te denken over een open fort als impuls voor de verdere sociale, culturele en economische ontwikkeling van het gebied.

Het idee van een fort is geïnspireerd op Fort Amsterdam dat vierhonderd jaar geleden werd gebouwd in Manhattan. Dit fort bood bescherming aan de kolonisten. Doordat het open was, kreeg de nederzetting ruimte om te groeien en zich te ontwikkelen tot een wereldstad. Het open fort aan de Kop van de Grasweg biedt ook mogelijkheden voor de ontwikkeling van het omliggend gebied.

Een jury selecteerde in september uit 98 inzendingen vijf plannemakers die hun ideeën verder mochten uitwerken. In november koos de jury twee plannen, die het best passen in de context van de prijsvraag. Hiervoor wordt een tentoonstelling samengesteld die van 18 december tot en met 27 februari 2010 is te zien in de Zuiderkerk.

Twee tijdelijke nieuwe scholen

In de nieuwe, zich ontwikkelende wijken Overhoeks en Buiksloterham komen uiteraard ook basisscholen. Een openbare school in Overhoeks, een katholieke school in BSH. De verwachting is dat het tot 2014 en 2015 duurt voordat de permanente schoolgebouwen er zijn. In de tussentijd wordt voor de eerste bewoners een tijdelijke school in de oksel van de Chrysantenstraat en de Distelweg gebouwd.

Het tijdelijke schoolgebouw wordt voor maximaal vijf jaar neergezet en moet dan echt weer weg, want voor dat kavel zijn er andere plannen. Maar het stadsdeel heeft besloten dat het een hoogwaardig tijdelijk gebouw moet worden. Caroline Spaander van het stadsdeel: ‘Een echt tijdelijke unit ziet er uit als een container, heeft dunne wandjes, houten vloeren en is kortom, snel en goedkoop neergezet. Onze ervaring met tijdelijke gebouwen voor scholen is, dat zo’n unit geen prettige leeromgeving is. Te veel lawaai en overlast uit andere lokalen bevorderen de concentratie niet. Daarom kiezen wij voor semi-permanent. Het gebouw bestaat uit units van en wordt dus niet gemetseld, maar is van hoogwaardig materiaal, heeft dikkere wanden, een betonnen vloer zoals in permanente bouw en mooie buitenpanelen van bijvoorbeeld hout of van glas. Ook zijn er binnen houten trappen en grote gangen en mooie, geluidsvriendelijke lokalen. Eigenlijk is het een luxe vorm van tijdelijke bouw. En een kind heeft recht op rennen, dus is er ook een gymlokaal en een ruimte voor naschoolse opvang. Aan alles is gedacht.’

Meer informatie: stadsdeel Amsterdam-Noord; afd. Onderwijs 020-6349227

De aantrekkingskracht van het Cornelis Douwes-terrein

O ja, er waren loodsen en scheepswerven op het Cornelis Douwes-terrein, vroeger. Maar er waren ook weilanden. Vooral verder naar de Coentunnel (die er toen nog niet was) was het gebied landelijk. Op oude foto's uit 1920 zie je nog korenschoven bijeengebonden op de werf. Tussen het gegraven dock voor de aanleg van de Coentunnel en een inmiddels gedempte insteekhaven ten noorden van Shipdock was een gemêleerd gebied van bedrijven en weidegrond. Het Cornelis Douwes-terrein is volop in ontwikkeling en van weidegrond is geen sprake meer. Wel van een gemêleerd gebied, maar anders dan in de eerste plannen was beschreven.

Midden jaren negentig werden de eerste stedenbouwkundige plannen gemaakt voor het Cornelis Douwes-

terrein. Grote kavels, niet intensief bebouwd maar met veel buitenruimte en ruimte voor opslag, bedoeld voor de wat zwaardere industrie... dat was het uitgangspunt. Deels is dat nog terug te zien in deelgebied 0 waar indertijd de betrouwbare van Mebin is gevestigd en op deelgebied 1 waar HBG (het latere BAM) zich vestigde. In die tijd werd ook het woongebied De Bongerd verder ontwikkeld, waarvoor bedrijven moesten worden uitgeplaatst. Ze gingen ook in deelgebied 1 verder met hun bedrijvigheid in lijn met het stedenbouwkundig plan. Langzaam aan druppelde echter het besef in het bewustzijn van beleidsmakers dat grootschalige industrie niet echt paste op locaties binnen de ring. Woningbouw kon hier echter ook niet plaatsvinden, dus werd gezocht naar optimalisatie van

‘Roord is blij met Noord’

Op het Cornelis Douwes-terrein wordt nog steeds gebouwd en daar horen op enig moment openingsfeestjes bij. Zo ook bij Rogier Roord en Remko Volkers van interieurbouwbedrijf Roord Binnenbouw. Bij de opening van hun nieuwe pand aan de Digitaalstraat kwam Job Cohen een openingspeech houden.

Het nieuwe pand van Roord Binnenbouw bestaat uit twee hallen, één voor de machines en één voor het bouwen en afmonteren. Ze liggen rondom een mooie cour, een ouderwetse binnenplaats. Roord bouwt wat architecten en ontwerpers bedenken voor het interieur van winkels, scholen, kantoren en

musea. Nu was het pand klaar, de verhuizing achter de rug - in een jaar dat het bedrijf ook nog eens vijf jaar bestaat... genoeg redenen voor een feestje.

Remko Volkers van Roord vertelt dat het hem leuk leek om de officiële opening cachet te geven met een openingspeech van Job Cohen. Gewoon even bellen, een briefje er achteraan en hij kreeg een ‘ja’. Nu doet Job Cohen wel vaker openingen maar toch niet regelmatig bij dit soort bedrijven. Remko, lachend: ‘Ik ken hem ook uit het verleden, hoor. Maar de invulling van dit gebied is ook een belangrijk issue voor de stad. In zijn toespraak refereerde hij eraan dat het dan

meestal gaat over de creatieve industrie die belangrijk is voor de stad. Maar minstens zo belangrijk zijn de uitvoerenden, de toeleveranciers, zonder wie een ontwerp uiteindelijk niet tot stand zou komen. Drukkerijen bij-voorbeeld die de grafische creatieven ondersteunen, stoffeerderijen en wij als interieurbouwers. Hij vindt dit een mooie plek voor dit soort vakkundige, ambachtelijke industrie. Wij zaten al in Noord, daar hebben we echt voor gekozen. Er is ruimte, het is goed bereikbaar en er is een fijn ondernemersklimaat. We zijn blij met stadsdeel Noord. En met ons nieuwe pand.’

3

Vrij aan het IJ Nautisch

Sail 2005

December 2009 • Nummer 17

Colofon

De Noorder IJ-krant

De Noorder IJ-krant bericht over plannen en gebeurtenissen aan de Noordelijke IJ-oever. Deze krant is een gezamenlijke uitgave van projectbureau Noordwaarts en stadsdeel Amsterdam-Noord.

Als u wilt reageren:
s.wagemanns@noordwaarts.nl of bel 020-630 63 00.

Redactie: projectbureau Noordwaarts en stadsdeel Amsterdam-Noord →

Eindredactie en coördinatie:

Sjanet Wagemanns → **Tekst**: Birgitta Langen → **Fotografie/beeld**: Doriann Kransberg, Janus van de Eijnden, Rovorm, Bert Gerlagh, Hajn Zsolcai → **Restyling en concept**: Qua Associates BV → **Vormgeving**: Erik Schuur + Loods designmanagement → **Druk**: Drukkerij Tesink → **Opplage**: 25.000 exemplaren.

Aan het totstandkomen van deze krant is grote zorg besteed. Mochten er onverhoopt toch onjuistheden of onvolledigheden in staan, dan kunnen daaraan geen rechten worden ontleend.

Meer weten over de ontwikkelingen aan de Noordelijke IJ-oever:
www.noordwaarts.nl

Heeft u een mening over de plannen?
Bent u tevreden of juist ontevreden?
Heeft u een leuk idee voor de krant?

Mail naar:
s.wagemanns@noordwaarts.nl

Van een verslaggever

Wijn van In Vino Veritas, een performance door Carsten 'Lumiere' Sasse, muziek van Baroq en pannenkoeken van Huub & Mien...dat klonk goed, dus togen we eind september met ruim tweeduizend man noordwaarts naar de open dagen van de kunstateliers en diverse kleine bedrijven in de Zamenhofstraat en het omringende terrein. Het weer was prachtig, de catering goed verzorgd en het Museum De Noord en Volkstuinencomplex Buitenzorg een bezoekje waard. Evenals de vele creatieve bedrijven die zich genesteld hebben in de speloken van dit stukje Hamerstraatgebied.

Museum De Noord vormt een uitnodigende entree tot het oude industrieterrein waar verlaten loodsen en fabriekjes dienst doen als bedrijfsruimtes en ateliers. In het museum bekeken we werk van een aantal van deze kunstenaars en vaklui en kregen de smaak te pakken. Een plattegrond wees ons de weg in het gebied en een prachtig boekje over de geschiedenis van het bedrijventerrein dat ter ere van het lustrum is gemaakt, namen we mee voor later thuis.

Creatief Noord

In gebouw 150, een oude loods van Verschure waar Ton Neus etages in heeft gemaakt en ruimtes verhuurt, is het atelier van Sigrid van Essel. Ze maakt houtskooltekeningen en schil-

derijen onder andere van gebouwen, silhouetten van gebouwen en profielen van stadsgezichten in Amsterdam-Noord. Ze is bovendien initiatiefneemster van het eerste uur van de open dagen. 'Ik was een van de eerste huurders op deze etage. Het was hier geen gesubsidieerde broedpaats, maar een verloederd industrieterrein. Overal zaten wel ondernemers en kunstenaars, maar je kende elkaar niet, kwam elkaar niet tegen. Ik vroeg eens rond of er mensen waren die behoefte hadden aan gemeenschappelijke activiteiten. Josephine Oudijn deed meteen mee. Wij organiseerden de eerste open dagen in 2001. En omdat we dat vervolgens eens in de twee jaar deden, is dit ons eerste jubileumjaar, de open dagen zijn voor de vijfde keer georganiseerd.'

De organisatie is in handen van vrijwilligers en de bijdrage van de creatieve ondernemers is laag. Daarom zijn geldschieters noodzakelijk. Vanwege het jubileum is extra geld gegenereerd voor een mooi boekje over de geschiedenis van het industrieterrein en over zijn huidige gebruikers. Met prachtige oude foto's (verkregen van het Historisch Centrum Amsterdam-Noord) en uiteenlopend beeld van de creatieven. 'Bij vorige edities kregen we ook altijd subsidie in de vorm van een pontje van het CS naar de aanlanding hier voor de deur,' vertelt Sigrid van Essel. 'Akzo Nobel had connecties met het GVB, zo gaat dat. Nu kregen we dat voor het eerst niet voor elkaar. Dat was wel jammer. Het zou goed zijn als dat pontje weer ging varen. Niet alleen tijdens evenementen, maar dagelijks. Er komen steeds meer ondernemers bij en er gebeurt hier zo veel.'

- Het boek is te bestellen via de Stichting Zamenhofstraat.

- Sigrid van Essel maakt in opdracht van stadsdeel Noord tekeningen en schilderijen van de veranderingen en vernieuwingen in het stadsdeel. Vanaf 8 januari 2009 is een tweede serie te bezichtigen in de publieksruimte van het stadsdeelkantoor.

- En in Museum De Noord is van 28 november tot 27 december een kerstmarkt met producten en kunstwerken van ondernemers uit het Hamerstraatgebied en Boven IJ.

www.creatief-noord.nl
www.sigridvanessel.nl

Alles verbinden

Anderhalf jaar geleden liepen Chris Keulemans en Tjemen Vermaas van Stichting Cultuur aan het IJ door 'hun' Tolhuistuin en het paviljoen, bruisend van de ideeën. De heren hebben al veel gerealiseerd, onder andere een prachtig festival in de tuin afgelopen zomer. Ondertussen is ook begonnen met de plannen voor de verbouw van het paviljoen. Na een pitch kreeg bureau VASD, interieur en architectuur, de opdracht na te denken over de inrichting en aankleding van het pand voor alle toekomstige gebruikers. En of de verbouwing niet te veel geld kon kosten...

VASD heeft veel ervaring met het renoveren van bestaande gebouwen en deze inrichten voor nieuwe functies. Panama staat bijvoorbeeld op hun naam, restaurants als Vandemarkt en cafés als Spanjer en van Twist. Branko Vlamings: 'Voor het paviljoen lag een aantal zaken al vast. Het gebouw lonkt naar de overkant, bovendien is aan de IJ-kant de hele dag zon, dus daar komt de hoofdentree met een trap naar een terras op de eerste verdieping. Het restaurant blijft waar het is en de popzaal komt hier in het midden. Los van enkele bouwkundige ingrepen,

zoals een verhoogd dak boven de popzaal en een bredere gang om verkeersstromen goed te leiden, kunnen wij hier juist toevoegen waar we goed in zijn: met vloeren, meubels, licht-ontwerpen, projecties en kunst knelpunten oplossen, liefst zo dat iedere ingreep twee dingen oplost.'

Behoud van identiteit

Anne van Abkoude: 'Enkele voorbeelden vind je in het restaurant. Het is een grote ruimte en dat blijft ook zo, maar alle doelgroepen moeten zich er thuis voelen. De hiphoppers, vrouwen van de bazaar, de poëzieschool, mensen die komen voor tv-opnames of andere optredens die hier plaatsvinden... Door een grote bar in het midden te plaatsen wordt de ruimte verdeeld en blijft toch open. Ieder deel krijgt zijn eigen sfeer door de keuze van meubels die wij ontwerpen, kleuren en materialen. Hier kan een lounge-gedeelte komen, daar een restaurant a la carte, in de ruimte daar bij het water kunnen de optredens plaatsvinden. Dat deel kan dan ook worden afgesloten met een grote, halftransparante garage-deur, die als hij open staat van boven verlicht wordt en dienst

doet als lichtbron. Door deze indeling voel je je niet verloren in deze ruimte.'

'Een ander probleem in de horeca-ruimte zijn al die puntaken', wijst Branko Vlamings. 'Typische modulaire bouw uit de jaren zeventig. De schrootjes die daar tegenaan zitten, zouden we graag weghalen, maar ze hebben een akoestische functie en bovendien wordt dat te kostbaar. Wij hebben bedacht om op de verticale delen van het plafond beelden te projecteren van gebruikers van het gebouw. Op die manier breng

je de doelgroepen ook samen, laat je ze zien.'

Van Abkoude: 'Dat sluit aan bij het idee achter het hele centrum. Alle elementen komen bij elkaar en versmelten met behoud van de eigen identiteit. Dat is wat hier gebeurt. Al die verschillende gebruikers, het publiek, het samengaan van initiatieven... Ons concept voor renovatie en inrichting sluit daarbij aan: alles verbinden.'

www.vasd.nl
www.tolhuistuin.nl

